

Anden lär oss att finna vår glädje i Gud

En predikan för pingstnovenan av Wilfrid Stinissen, karmelit

Under tiden mellan Kristi Himmelfärds dag och Pingst är kyrkan helt upptagen av längtan efter den helige Ande. Lukas skriver att apostlarna efter Jesu himmelfärd höll ihop i Jerusalem i övervåningen under ständig bön, tillsammans med Maria, Jesu mor (Apg 1:13-14). Kyrkan gör samma sak, år efter år. Hon vet att pingstnåden är beroende av vår förberedelse. Därför ber och längtar hon till den helige Ande under denna pingstnovenan.

Den helige Ande har mycket att ge. Han har ett otroligt brett spektrum av nådegåvor som han vill överösa oss med. Vi skulle kanske vilja få allt på en gång och säga som Lilla Thérèse: ”Jag väljer allt.” Det är inte fel. Men kanhända är det ändå klokare att specificera vår bön och välja ut *en* nådegåva. Vi har lättare att koncentrera oss när vi begränsar oss till *en* sak. Om vi är kloka som ormar, vilket Jesus anbefaller oss (Matt 10:16), skall vi gärna välja en gåva som är så central att den, trots sin skenbara begränsning, ändå innehåller det hela.

Ett ord ur Johannes evangelium (kap 17) kan hjälpa oss att välja rätt. Jesus säger att han vill att vi skall få *hans glädje* helt och fullt. Det är inte svårt att veta vad som är Jesu glädje. Han, som är Sonen, finner sin glädje i Fadern. Han är lycklig över att Fadern är den han är. Hela den översteprästerliga bönen vibrerar av denna glädje som Jesus finner i sin Fader. Och han vill att vi skall ha samma glädje, och ha den helt och fullt.

Vi får alltså be den helige Ande att han lär oss att, som Jesus, finna vår glädje i Fadern, i Gud. Om Anden lyckas med detta - och det gör han om vi verkligen vill - får vi allt på en gång.

Är det inte detta som mer än allt annat utmärker kärleken, att man finner glädje i den älskade, att man är glad för den älskades skull? ”Tack för att du finns”, hör man ofta nuförtiden. Det har nästan blivit en kliché, men om man verkligen menar vad man säger ger man uttryck för äkta kärlek. Det gläder mig att du finns. Du är fin, du är vacker, du är dyrbar. ”Vi tackar dig för din stora härlighet”, sjunger vi i mässans Gloria.

Det är den helige Ande som tillfogar vår kärlek denna kvalitet utan vilken den inte är *riktig* kärlek. Jag kan vara generös, from, offervillig, ivrig, jag kan arbeta ihjäl mig i kyrkans tjänst, men om jag inte finner glädje i Gud, om han inte är min stora glädje, fattas något väsentligt i min kärlek. Ger jag Gud mina pengar, mitt arbete, min tid, så ger jag honom vad jag *har*. Men om jag vill ge honom mig själv, vad jag *är*, måste något komma till. Han måste bli min glädje, för ingenting är så mycket jag själv som min glädje. Säg mig var du finner din glädje, och jag säger dig vem du är. ”Där din skatt är, där kommer också ditt hjärta - det du egentligen är - att vara” (Matt 6:21).

Anden skapar i oss den glädje som är karakteristisk för Guds rike. ”Guds rike är inte mat och dryck utan rättfärdighet och frid och *glädje i den helige Ande* (Rom 14:17). Hans djupaste och viktigaste verk i oss är att göra oss fascinerade av Guds skönhet, så att vi upphör att finna vår glädje i oss själva och i stället finner den i Gud. Han åstadkommer den kopernikanska revolutionen i vårt liv, som gör att vi inte längre låter Gud kretsa kring oss (Gud för mig), utan nu kretsar vi kring Gud (jag för Gud). Det är, enligt Paulus, den helige Ande som gör oss berusade och som får oss att sjunga och spela för Herren av hela vårt hjärta (Ef 5:18-19).

En dag, år 1582, frågar den helige Johannes av Korset sitt biktbarn Francisca av Guds Moder, karmelitnunna i Beas, hur hon fyller de två timmar som hon och hennes medsystrar dagligen ägnar åt inre bön. ”Jag ser på Guds skönhet”, svarar Francisca, ”jag är så glad att han är så vacker.” Johannes av Korset är lycklig, entusiastisk. Några dagar senare ger han Francisca de fem sista stroferna, nydiktade, av *Andlig sång*. De börjar med dessa rader:

”Låt oss njuta av varandra, o min Älskade,
Och låt oss ses i din skönhet...”

Att älska Gud är att finna sin glädje i honom. Alla religioner har, åtminstone i sina bästa stunder, anat detta. Hela Psaltaren är genomsyrad av denna glädje i och över Gud. ”Du är ju Herren, för mig finns inget gott utom dig” (16:2). ”När jag vaknar vill jag mätta mig av din åsyn” (17:15). ”Ha din lust i Herren: då skall han ge dig vad ditt hjärta begär” (37:4).

Psalm 119 är en långt utdragen lovsång till Herrens lag, och därmed till Herren själv. ”Jag fröjdar mig över dina vittnesbörds väg som över alla skatter” (14). ”Jag har min lust i dina stadgar” (16). ”Ja, dina vittnesbörd är min lust” (24).

”Jag har min lust i dina bud, ja, jag älskar dem” (47). ”Deras sinne är trögt som fett, men jag har min lust i din lag” (70). ”Om din lag inte hade varit min lust, så hade jag förgåtts i mitt elände” (92). Vi har att välja: finna vår lust i Gud, eller förgås i vårt elände!

I kristendomen blir denna glädje för Guds skull mycket större. Tack vare Jesus har vi fått en djupare inblick i Guds väsen. ”Jag har låtit er veta allt vad jag har hört av min Fader”, säger han (Joh 15:15). Vi vet nu mer om den oändliga lyckosalighet som Fader och Son finner i varandra, och som är den helige Ande. Vi är inbjudna att delta i denna lyckosalighet och finna vår glädje i deras glädje.

Det är Anden som väcker denna glädje i oss. Han vill att vi växer i den så att till sist Jesu löfte infrias: ”Detta har jag sagt er för att *min* glädje skall vara i er och er glädje bli fullkomlig” (Joh 15:11).

Hur kan vi samarbeta med den helige Ande, och låta glädjen, och sålunda honom ty han *är* glädjen, fylla oss?

Det finns en kungsväg som för rakt till målet, nämligen *tacksambet*. Det är svårt att tro att man skulle kunna vara full av tacksamhet och samtidigt olycklig. Det märkvärdiga med tacksamhet är att den helt naturligt, ja nästan automatiskt, utvecklar sig och strävar mot allt större osjälviskhet. Det börjar ganska egocentriskt: *jag* har fått en fin gåva som gör *mig* glad. Min tacksamhet tänds av att något av *mina* behov har blivit tillfredsställt, att någon av *mina* önskningar har blivit uppfylld.

Men så snart jag börjar tacka vänder sig min uppmärksamhet, som först var fäst vid mig själv, till min välgörare, till Gud. Tyngdpunkten, som till en början låg i mig, förflyttas så småningom till Gud. Jag tackar dig, för att *du* har gett *mig*... Jag tackar dig för att du är så *god mot mig*... Jag tackar dig för att du är så *fin* att det kan falla dig in att *tänka på mig*... Jag tackar dig för att *du är så underbar*. Jag kommer mer och mer loss från mig själv och blir alltmer fascinerad av Guds kärlek och skönhet.

Det börjar med *jag* och slutar med *du*. ”Vad du är skön, min älskade, vad du är skön!” (Höga Visan 4:1).

Än en gång är det eukaristin som ger oss ett lysande exempel på denna progressiva förskjutning från människan till Gud, från gåvan till Givaren.

I prefationen och den eukaristiska bönen börjar vi med att tacka Gud för att han har skapat oss, för att han i sin barmhärtighet kommer alla människor till hjälp, för att han har sänt sin Son för att rädda oss... Men det slutar *alltid* med den härliga lovprisningen i vilken människan i total självförglömmelse är helt uppslukad av Guds härlighet: ”Genom honom och med honom och i honom tillkommer dig, Gud, Fader allsmäktig, i den helige Andes enhet, all ära och härlighet från evighet till evighet.”

Om vi, kära bröder och systrar, får den gåvan av den helige Ande, att han gör Gud till vår stora glädje, då får vi allt på en gång.